

Jyrki Kasvi vihr

Kirjallinen kysymys kansalaisten poliisia kohtaan tuntemaan luottamuksen turvaamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Useiden tutkimusten mukaan suomalaiset luottavat poliisiin enemmän kuin useimpiin muihin viranomaisiin tai ammattikuntiin. Missään muussa Euroopan maassa ei luoteta poliisiin yhtä paljon kuin Suomessa. Tämä on suomalaisen yhteiskunnan ehdoton vahvuus, jota ei saa vaarantaa.

Luottamus on helppo menettää, mutta vaikea ansaita takaisin.

Viime vuosina on paljastunut useita tapauksia, jotka ovat heikentäneet kansalaisten luottamusta poliisin toimintaan. Esimerkiksi poliisin epäiltyjen rekisterin eli Eprin ylläpito ja valvonta on ollut niin puutteellista, että rekisterin ylläpitäjät saivat syytteen tuottamuksellisesta virkavelvollisuuden rikkomisesta. Syytteet kuitenkin hylättiin, koska poliisin rekisterivalvontaa koskevat säännökset, määräykset ja ohjeet ovat Helsingin käräjäoikeuden mielestä olleet niin epäselvät ja monitulkintaiset, että niitä ei ole ollut mahdollista noudattaa.

Rekisterinpidon puutteet paljastuivat vasta, kun hyvin arkaluontoisia tietoja sisältäneen rekisterin sisällöstä vuodettiin tietoja tiedotusvälineille.

Myös poliisin käyttämien pakkokeinojen perusteluissa ja valvonnassa on paljastunut vakavia puutteita. Esimerkiksi Helsingin Sanomien (31.8.2014) selvityksen mukaan poliisi on saanut käyttöönsä teletietoja ylimalkaisilla hakemuksilla, ja osa telepakkokeinojen käyttöpäätöksistä on ollut niin huonosti perusteltuja, että niiden noudattamista on ollut mahdotonta valvoa. Joissain hakemuksissa oli käytetty jopa valheellisia perusteita. Lisäksi yksittäisiä poliiseja on lehtitietojen mukaan jäänyt viime vuosina kiinni mm. naapureiden ja julkisuuden henkilöiden tietojen urkkimisesta viranomaisrekistereistä.

Viimeisimpänä käynnissä olevassa Helsingin huumepoliisin entisen päällikön Jari Aarnion oikeudenkäynnissä on paljastunut hämmentäviä yksityiskohtia sekä Helsingin huumepoliisin että Jari Aarnion toimintaa tutkineen keskusrikospoliisin johtamisesta, toimintakulttuurista ja valvonnasta. Esimerkiksi tietolähteiden käytössä on rikottu tietoisesti lakia ilman, että siihen on esimiesten taholta puututtu.

On valitettavasti mahdollista, että julkisuuteen päätyneet väärinkäytökset ja ongelmat ovat vasta jäävuoren huippu, oire laajemmasta poliisin johtamisen ja laillisuusvalvonnan ongelmasta.

Kirjallinen kysymys KK 33/2016 vp

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten hallitus turvaa kansalaisten luottamuksen poliisiin myös tulevaisuudessa?

Helsingissä 12.2.2016

Jyrki Kasvi vihr